

Dokument s plenarne sjednice

B9-0114/2021/REV

3.2.2021

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o predstojećim izazovima u području prava žena u Europi: više od 25 godina od donošenja Pekinške deklaracije i platforme za djelovanje (2021/2509(RSP))

María Soraya Rodríguez Ramos, Samira Rafaela, Karen Melchior, Hilde Vautmans, Chrysoula Zacharopoulou, Sylvie Brunet, Radka Maxová, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret

u ime Kluba zastupnika Renew-a

Sirpa Pietikäinen, Frances Fitzgerald, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Cindy Franssen, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria da Graça Carvalho, Ewa Kopacz

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Vilija Blinkevičiūtė

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Ernest Urtasun

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Eugenia Rodríguez Palop

u ime Kluba zastupnika Ljevice

Rezolucija Europskog parlamenta o predstojećim izazovima u području prava žena u Europi: više od 25 godina od donošenja Pekinške deklaracije i platforme za djelovanje (2021/2509(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Pekinšku deklaraciju i platformu za djelovanje od 15. rujna 1995. te ishode njezinih revizijskih konferencija,
- uzimajući u obzir članke 21. i 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, a posebno njegova načela 2., 3., 9. i 15.,
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja UN-a do 2030., načelo prema kojem nitko ne smije biti zapostavljen, a posebno cilj br. 1. u okviru kojega se želi iskorijeniti siromaštvo, cilj br. 3. u okviru kojega se ljudima želi zajamčiti zdrav život, cilj br. 5. u okviru kojega se žele postići rodna ravnopravnost i poboljšati životni uvjeti za žene, cilj br. 8. u okviru kojega se želi ostvariti održivi i gospodarski rast te cilj br. 13. u okviru kojega se žele poduzeti hitne mjere za borbu protiv klimatskih promjena i njihovih učinaka,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda od 18. prosinca 1979. o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW),
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija), koja je stupila na snagu 1. kolovoza 2014.,
- uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada (MOR) o jednakosti plaća iz 1951. (br. 100), Konvenciju MOR-a protiv nasilja i uznemiravanja iz 2019. (br. 190) i Konvencije MOR-a o radnicima u domaćinstvu iz 2013. (br. 189),
- uzimajući u obzir dokument naslovljen „Regional review of progress: regional synthesis” (Regionalni pregled napretka: regionalna sinteza) Gospodarske komisije UN-a za Europu od 20. kolovoza 2019.,
- uzimajući u obzir izvješće agencije UN-a posvećene ženama (UN Women) naslovljeno „Gender Equality: Women’s rights in review 25 years after Beijing” (Rodna ravnopravnost: pregled prava žena 25 godina nakon Pekinga) od 5. ožujka 2020.,
- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika UN-a izneseno na 64. zasjedanju Komisije UN-a o statusu žena, koje nosi naslov „Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly” (Pregled i ocjena provedbe Pekinške deklaracije i platforme za djelovanje i ishodi dvadeset trećeg izvanrednog zasjedanja Opće skupštine) od 13. prosinca 2019.,

- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika UN-a izneseno na 65. zasjedanju Komisije UN-a o statusu žena, koje nosi naslov „Women’s full and effective participation in decision making in public life, as well as the elimination of violence, for achieving gender equality and the empowerment of women and girls” (Potpuno i djelotvorno sudjelovanje žena u donošenju odluka u javnom životu, kao i iskorjenjivanje nasilja, radi postizanja rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena i djevojčica) od 21. prosinca 2020.,
- uzimajući u obzir izvješće o politikama glavnog tajnika UN-a naslovljeno „Učinak bolesti COVID-19 na žene”, objavljeno 9. travnja 2020.,
- uzimajući u obzir izvješće agencije UN Women naslovljeno „Od uvida u stanje do djelovanja: rodna ravnopravnost nakon bolesti COVID-19”, objavljeno 2. rujna 2020.,
- uzimajući u obzir izvješće Europskog instituta za jednakost spolova (EIGE) naslovljeno „Peking +25: Peti pregled provedbe Pekinške platforme za djelovanje u državama članicama EU-a”, objavljeno 5. ožujka 2020.,
- uzimajući u obzir studiju EPRS-a pod naslovom „Beijing Platform for Action, 25-year review and future priorities” (Pekinška platforma za djelovanje, pregled nakon 25 godina i izgledi za budućnost), (Služba Europskog parlamenta za istraživanja, Europski parlament, 2020.),
- uzimajući u obzir izvješće Fonda UN-a za stanovništvo (UNFPA) naslovljeno „Učinak pandemije bolesti COVID-19 na planiranje obitelji i suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja, sakaćenja ženskih spolnih organa i dječjih brakova”, objavljeno 27. travnja 2020.,
- uzimajući u obzir izjavu UNFPA-e pod naslovom „Zbog pandemije bolesti COVID-19 očekuju se milijuni više slučajeva nasilja, dječjih brakova, sakaćenja ženskih spolnih organa, neželjenih trudnoća”, objavljenu 28. travnja 2020.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 9. i 10. prosinca 2019. pod naslovom „Rodno-ravnopravna gospodarstva u EU-u: daljnji koraci”,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Europske Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 25. studenog 2020. „Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP) III”,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. veljače 2020. o prioritetima EU-a za 64. sjednicu Komisije UN-a o statusu žena¹,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. o Strategiji EU-a za rodnu ravnopravnost² i Strategiju za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025. Europske komisije,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2021. o rodnoj perspektivi tijekom i

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0039.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0025.

poslije razdoblja krize uzrokovane bolešću COVID-19³,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenoga 2020. o de facto zabrani prava na pobačaj u Poljskoj⁴,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 30. siječnja 2020. o rodno uvjetovanoj razlici u plaćama⁵,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2020. o rodnoj ravnopravnosti u vanjskoj i sigurnosnoj politici EU-a⁶,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o potrebi za posebnim sastavom Vijeća za rodnu ravnopravnost⁷,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. veljače 2019. o nazadovanju u području prava žena i rodne ravnopravnosti u EU-u⁸,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2012. o ženama u donošenju političkih odluka – kvaliteta i jednakost⁹,
 - uzimajući u obzir višegodišnji financijski okvir EU-a za razdoblje 2021. – 2027. i uključivanja rodne perspektive kao horizontalnog prioriteta,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama održanoj 1995. u Pekingu 189 vlada širom svijeta, uključujući Europsku uniju i države članice, obvezalo predano raditi na rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju svih žena i djevojčica;
- B. budući da su Pekinška deklaracija i platforma za djelovanje donesene na toj konferenciji najsveobuhvatniji globalni program promicanja rodne ravnopravnosti i da se smatraju međunarodnom „Poveljom o pravima,, žena jer se u njima utvrđuju prava žena kao ljudska prava i iznosi vizija jednakih prava, sloboda i prilika za sve žene u svijetu te da su ponovno potvrđene 2015. u okviru Programa održivog razvoja do 2030. postavljanjem ciljeva i konkretnih mjera za niz pitanja koja utječu na žene i djevojčice;
- C. budući da su od donošenja Pekinške platforme 1995. ostvareni pomaci za žene i djevojčice, posebice u Europi, ali da je ukupni napredak neprihvatljivo spor te da postoji opasnost da bi se teško postignuta ostvarenja mogla unazaditi;
- D. budući da je zbog pandemije uzrokovane bolešću COVID-19 Forum za generacijsku ravnopravnost odgođen za prvu polovicu 2021.;

Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0024.

⁴ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0336.

⁵ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0025.

⁶ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0286.

Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0379.

⁸ SL C 449, 23.12.2020., str. 102.

⁹ SL C 251E, 31.8.2013., str. 11.,

- E. budući da je prošlo 25 godina od Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju u Kairu, na kojoj je 179 vlada usvojilo program djelovanja, čime je u skladu s Pekinškom platformom za djelovanje iskazana globalna predanost promicanju spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava;
- F. budući da je Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena stupila na snagu prije nešto više od 40 godina, premda su je sve države članice EU-a ratificirale, napredak u području ravnopravnosti žena i muškaraca je spor, kako ističe institut EIGE;
- G. budući da je Konvencija o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija Vijeća Europe), najsveobuhvatniji instrument u borbi protiv nasilja nad ženama u Europi, otvorena za potpisivanje prije 10 godina, ali da je dosad nisu ratificirale sve države članice EU-a, niti joj je pristupio EU;
- H. budući da se 2021. obilježila 10. godišnjica Istanbulske konvencije Vijeća Europe;
- I. budući da je uklanjanje štetnih struktura i stereotipa kojima se rodna neravnopravnost nastavlja nužna za promicanje rodne ravnopravnosti; budući da je unapređivanje rodne ravnopravnosti korisno za društvo u cjelini, ali je i samo po sebi cilj;
- J. budući da rodne nejednakosti zahvaćaju sve aspekte tržišta rada, uključujući razlike u zapošljavanju, plaćama, mirovinama i skrbi, manjak pristupa socijalnim uslugama i socijalnoj zaštiti, porast broja nesigurnih radnih mjesta i rizika od siromaštva za žene;
- K. budući da je dokazano da financijska kriza i njezini učinci imaju štetan učinak na žene, prava žena i rodnu ravnopravnost i da ostavljaju dugoročne posljedice; budući da se gospodarskim mjerama u razdoblju nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 moraju uzeti u obzir rodna dimenzija i socijalna jednakost;
- L. budući da je učinak krize uzrokovane bolešću COVID-19 rodno uvjetovan krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 i njezinim posljedicama koje imaju jasnu rodnu perspektivu jer su različito utjecale na žene i muškarce i jer povećavaju postojeće nejednakosti; budući da su žene nerazmjerno pogođene krizom, dok je odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 uvelike rodno neosjetljiv; budući da ti učinci sežu od zabrinjavajućeg povećanja broja slučajeva rodno uvjetovanog nasilja i uznemiravanja do neplaćene i nejednake skrbi i kućanskih obveza, kao i ograničenog pristupa spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima te znatnih gospodarskih učinaka i učinaka na rad za žene, osobito zdravstvene radnice i pružateljice skrbi;
- M. budući da su sektori i zanimanja u kojima prevladavaju žene (npr. zdravstvene usluge, usluge skrbi i usluge pružanja odgovora u izvanrednim situacijama, socijalni rad, obrazovanje, maloprodaja, blagajnici, čistači itd.) te neformalna ekonomija bili posebno pogođeni pandemijom; budući da su žene koje rade u sektoru zdravstvene skrbi potencijalno u većoj opasnosti od zaraze od muškaraca jer čine 76 % zdravstvenih radnika u EU-u¹⁰;
- N. budući da žene nisu u jednakoj mjeri kao muškarci uključene u donošenje odluka zbog postojećeg problema „staklenog stropa”; budući da u većini država članica EU-a u

¹⁰ EIGE, Baza podataka o rodnoj statistici, <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>

kabinetima vlada, parlamentima, javnoj upravi, radnim skupinama za COVID-19 i upravnim odborima poduzeća još nije postignuta ravnopravna podjela moći između muškaraca i žena;

- O. budući da se žene suočavaju s preklapajućom diskriminacijom i diskriminacijom, koje su među ostalim povezane s njihovom rasom, etničkim ili socijalnim podrijetlom, seksualnom orijentacijom, rodnim identitetima i izražavanjem, religijom ili uvjerenjem, boravišnim statusom i invaliditetom te da se moraju uložiti naponi u uklanjanje svih oblika diskriminacije kako bi se u korist svih žena ostvarila rodna ravnopravnost; budući da politike EU-a trebaju ojačati svoj interseksijski pristup kako bi se u okviru njih radilo na institucijskim, strukturnim i povijesnim dimenzijama diskriminacije; budući da nam primjena interseksijske analize ne samo omogućuje razumijevanje strukturnih prepreka nego i pruža dokaze za uspostavu referentnih vrijednosti i utvrđivanje puta prema strateškim i djelotvornim politikama protiv sustavne diskriminacije, isključenosti i društvenih nejednakosti;
- P. budući da postoji veća vjerojatnost za žene da se suoče s nezaposlenošću i nesigurnim radnim odnosima (npr. u njihovim ugovorima o radu), čime se stvara nesigurnost radnih mjesta; budući da su radnici u sektoru skrbi pretežno žene (76 %)¹¹ i da su često suočene s nesigurnim plaćama i uvjetima rada; budući da žene čine većinu korisnika kao i pružatelja usluga socijalnog sektora pa ih stoga svaki nedostatak odgovarajućeg pružanja takvih usluga sprečava da u potpunosti sudjeluju u radnoj snazi, čime se stvara rodna neosjetljivost u planiranju, izradi proračuna i pružanju usluga socijalnog sektora;
- Q. budući da je stopa rodno uvjetovane razlike u plaćama u Europi i dalje 14 %¹², a na svjetskoj razini 20 %¹³ te da je stopa rodno uvjetovane razlike u mirovinama u nekim državama članicama EU-a gotovo 40 %; budući da rodno uvjetovana razlika u plaćama dovodi do razlike u mirovinama, koja sama povećava rizik od siromaštva i isključenosti, osobito među starijim ženama i ženama u jednočlanim kućanstvima; budući da razlike u plaćama i nesigurnost imaju izravan učinak na buduće mirovine;
- R. budući da nejednaka podjela neplaćene skrbi i rada u kućanstvu ozbiljno ograničava sudjelovanje žena u gospodarstvu; budući da je neplaćeni rad koji žene obavljaju u području skrbi dosad činio samu srž očuvanja društava tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19, a da zbog obveza u području skrbi 7,7 milijuna žena naspram 450 000 muškaraca u Europi ne sudjeluje na tržištu rada¹⁴; budući da su obilježja zaposlenosti žena, koja proizlaze iz neplaćene skrbi (tj. rada na nepuno radno vrijeme), važan čimbenik u rodno uvjetovanoj razlici u plaćama; budući da više žena naspram muškaraca preuzima obveze dugoročne neformalne skrbi najmanje nekoliko dana u tjednu ili svaki dan i da, općenito gledajući, žene čine 62 % svih ljudi koji

¹¹ EIGE, Kritični radnici <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/frontline-workers>

¹² EIGE, pregled provedbe Pekinške platforme

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sdg_05_20&lang=en

¹³ MOR, Razumijevanje rodno uvjetovane razlike u plaćama https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---act_emp/documents/publication/wcms_735949.pdf

¹⁴ EIGE, studija „Gender inequalities in care and consequences for the labour market” (Rodne nejednakosti u pružanju skrbi i posljedice na tržište rada)

pružaju dugoročnu neformalnu skrb u EU-u¹⁵;

- S. budući da je na svjetskoj razini 35 % žena doživjelo fizičko i/ili seksualno partnersko nasilje ili nepartnersko seksualno nasilje; budući da je tijekom pandemije uzrokovane bolešću COVID-19 došlo do dramatičnog porasta broja slučajeva partnerskog nasilja u kontekstu onoga što UN naziva „pandemija u sjeni”, pri čemu je zabilježeno 60 % više hitnih poziva žena žrtava partnerskog nasilja, o čemu izvješćuju države članice europskog ogranka Svjetske zdravstvene organizacije¹⁶;
- T. budući da su žene ranjivije na posljedice klimatskih promjena¹⁷; budući da su žene, unatoč tome što svojim ponašanjem, kako se čini, pokazuju veću brigu za klimu, i dalje nedovoljno zastupljene na položajima na kojima se donose odluke u borbi protiv klimatske krize i na svjetskoj razini čine tek 32 % posto radne snage u području održive energije¹⁸;
- U. budući da je rodno uvjetovana razlika prisutna u svim područjima digitalne tehnologije, posebno inovativnih tehnologija, kao što su područja umjetne inteligencije i kibersigurnosti; budući da rodni stereotipi, kulturno obeshrabrivanje te nedostatak osviještenosti i promicanja ženskih uzora sprečavaju djevojčice i žene da iskoriste prilike za studiranje i ostvarivanje karijere u područjima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM);
- V. budući da je u nekim državama članicama vidljivo nazadovanje i da postoji opasnost da rodna ravnopravnost dodatno izgubi na važnosti među prioritetima u programu rada država članica;
 - 1. žali zbog činjenice da su na sastanku na visokoj razini na temu: „Ubrzanje napretka u ostvarivanju rodne ravnopravnosti i osnaživanju svih žena i djevojčica”, održanom 1. listopada 2020. u okviru zasjedanja Opće skupštine UN-a u povodu obilježavanja konferencije u Pekingu, svjetski čelnici 100 zemalja uvidjeli da je ukupni napredak u području prava žena daleko slabiji od onoga na koji su se obvezali na konferenciji u Pekingu održanoj 1995.;
 - 2. ističe da se u izvješću agencije UN Women naslovljenom „*Gender equality: Women's rights in review 25 years after Beijing*”¹⁹ (Rodna ravnopravnost: pregled prava žena 25 godina nakon Pekinga) opisalo da se napredak u ostvarivanju rodne ravnopravnosti

¹⁵ EIGE, indeks rodne ravnopravnosti 2019. <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2019-report/informal-care-older-people-people-disabilities-and-long-term-care-services>

¹⁶ British Medical Journal, članak „Covid-19: EU states report 60% rise in emergency calls about domestic violence” (Covid-19: države članice izvješćuju o 60 % više hitnih poziva zbog nasilja u obitelji), 11. svibnja 2020., dostupan na: <https://www.bmj.com/content/369/bmj.m1872>. Izvješće glavnog tajnika UN-a iz srpnja 2020. „Intensification of efforts to eliminate all forms of violence against women and girls” (Jačanje napora za iskorjenjivanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama): <https://undocs.org/en/A/75/274>

¹⁷ EIGE, publikacija „Area K - Women and the environment: climate change is gendered” (Područje K – Žene i okoliš: klimatske promjene rodno su uvjetovane), 5. ožujka 2020., dostupna na: <https://eige.europa.eu/publications/beijing-25-policy-brief-area-k-women-and-environment>

¹⁸ EPRS, briefing „Beijing Platform for Action, 25 year review and future priorities” (Pekinska platforma za djelovanje, pregled nakon 25 godina i prioriteta za budućnost), 27. veljače 2020., dostupan na: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194)

¹⁹ UN Women, izvješće *Gender equality: Women's rights in review 25 years after Beijing* <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/03/womens-rights-in-review>

zapravo usporava i da se na svjetskoj razini bilježe nazadovanja u pogledu teško postignutih ostvarenja;

3. primjećuje sa zabrinutošću da se u petom pregledu Pekinške platforme za djelovanje, koji je 2020. objavio institut EIGE istaknulo da nijedna od europskih država članica nije postigla ciljne vrijednosti zadane na konferenciji u Pekingu 1995.; žali zbog činjenice da je indeks rodne ravnopravnosti 2020. instituta EIGE upućivao na usporavanje napretka u postizanju ravnopravnosti žena i muškaraca i da unatoč naporima za poboljšanje rodne ravnopravnosti kojima su postignuti određeni rezultati, i dalje postoje trajne nejednakosti i rodno uvjetovane razlike u EU-u u svim područjima obuhvaćenima Pekinškom platformom za djelovanje;
4. ističe da društveni i gospodarski učinci bolesti COVID-19 nerazmjerno pogađaju žene i djevojčice, pogoršavajući već postojeće rodne nejednakosti i stvarajući opasnost da se dosad ostvareni napredak unazadi; u tom smislu ističe da će, prema procjenama agencije UN Women²⁰, pandemija na svjetskoj razini gurnuti novih 47 milijuna žena i djevojčica ispod praga siromaštva, čime će se njihov broj povećati na sveukupno 435 milijuna, istodobno izazivajući eksponencijalni porast broja slučajeva rodno uvjetovanog nasilja i pri čemu žene ostaju bez zaposlenja i sredstava za život u bržoj mjeri jer su izloženi teško pogođenim gospodarskim sektorima;
5. uviđa da se više žena bira i postavlja na položaje na kojima se donose odluke, ali žali zbog činjenice da je napredak spor i da je paritet ostvaren tek u nekoliko država članica EU-a;
6. podsjeća na svoje stajalište od 17. prosinca 2020. i poziva Vijeće da uspostavi posebni sastav za rodnu ravnopravnost kako bi se donijele zajedničke i konkretne mjere za suočavanje s izazovima u području prava žena i rodne ravnopravnosti i kako bi se osiguralo da se o pitanjima rodne ravnopravnosti raspravlja na najvišoj političkoj razini;
7. žali zbog činjenice da se uključivanje rodne perspektive ne provodi sustavno u svim područjima politika i programima financiranja EU-a; pozdravlja uvođenje uključivanja rodne perspektive kao horizontalnog prioriteta u višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.; poziva Komisiju da zajamči provedbu sustavnog uključivanja rodne perspektive kao jedne od ključnih strategija kojom se podupire ostvarenje rodne ravnopravnosti i da izradu proračuna, prakse i planove provodi uključivanjem rodne perspektive u njih, savjetujući se pritom sa stručnjacima za donošenje rodno osjetljivih proračuna kako bi se zajamčilo da žene i muškarci imaju jednaku korist od javnih rashoda na svim razinama donošenja proračuna i da se perspektive žena uključe u sva područja, pri čemu bi se posebna sredstva usmjerila u uklanjanje čimbenika nejednakosti, kao što su nasilje nad ženama i djevojčicama, uključujući u raspodjelu u okviru programa Građani, prava i vrijednosti namijenjenu promicanju rodne ravnopravnosti;
8. poziva Komisiju i države članice da razviju i provedu konkretne planove i niz mjera, popraćene odgovarajućim namjenskim financiranjem, na temelju 12 područja iznesenih

²⁰ UN Women, izvješće „Gender equality in the wake of COVID-19” (Rodna ravnopravnost nakon pandemije uzrokovane bolešću COVID-19) <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/09/gender-equality-in-the-wake-of-covid-19>

na Pekinškoj platformi za djelovanje, posebice u područjima „žene i siromaštvo”, „žene i gospodarstvo”, „žene u području vlasti i donošenja odluka”, „nasilje nad ženama”, „žene i okoliš” te „žene i zdravlje”, kako bi se unaprijedila prava žena i program rodne ravnopravnosti imajući u vidu predstojeći Forum za generacijsku ravnopravnost;

9. žali što u nekim zemljama dolaze do izražaja nazadne tendencije kad je riječ o preispitivanju Istanbulske konvencije i zbog toga što su se posljednjih godina povećali otpor prema spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima žena te izazovi u području tjelesne autonomije i kontrole plodnosti; snažno osuđuje donošenje odluke Ustavnog suda kojom se provodi de facto zabrana pobačaja te posljedično nazadovanje u području spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava žena u Poljskoj, kao i neopravdana prekomjerna ograničenja pristupa pobačaju;
10. podsjeća da su prava žena ljudska prava i da su neotuđiv, sastavni i nedjeljiv dio univerzalnih ljudskih prava, kako je istaknuto na Četvrtoj svjetskoj konferenciji o ženama;
11. potiče Komisiju i države članice da prate i poboljšaju prikupljanje usporedivih podataka raščlanjenih prema dobi, rasnom i etničkom podrijetlu te spolu u cilju poboljšanja kvantitativne analize te osmišljavanja i provedbe politika EU-a koje bi bolje integrirale rodnu interseksijsku perspektivu; ističe važnost instituta EIGE kao pružatelja pouzdanih i prikladnih podataka raščlanjenih prema spolu, na temelju kojih se provodi zakonodavna analiza i donose odluke te ističe važnost osiguravanja te povećanja financiranja i kapaciteta instituta EIGE; također potiče institut EIGE i druge relevantne institucije i agencije EU-a da rade na novim pokazateljima, kao što su siromaštvo zaposlenih osoba, vremensko siromaštvo ili vrijednost rada u području skrbi, i da te pokazatelje uključuju;
12. podsjeća da u Europskoj uniji živi 46 milijuna žena i djevojčica s invaliditetom i da je polovica svih radno sposobnih žena s invaliditetom gospodarski neaktivna; naglašava specifične probleme s kojima se žene s invaliditetom suočavaju i podsjeća da se za kategoriju žena s invaliditetom u svim državama članicama bilježe stope teške materijalne oskudice; stoga ponovno potvrđuje da je potrebno uključiti rodnu perspektivu u predstojeću strategiju za ravnopravnost osoba s invaliditetom 2021.;
13. poziva Vijeće i potiče države članice da odobre i provedu Direktivu o suzbijanju diskriminacije te da zajamče iskorjenjivanje višestrukih i interseksijskih oblika diskriminacije u svim državama članicama EU-a;

Žene i siromaštvo

14. ističe da je spol i dalje važan čimbenik u obrascima siromaštva u EU-u i da, iako se stope isključenosti i rodno uvjetovane razlike u smislu siromaštva uvelike razlikuju među zemljama, 23,3 % žena naspram 21,6 % muškaraca izloženo je riziku od siromaštva²¹; naglašava da se taj rizik znatno povećava s dobi te da se preklapa sa

²¹ Više od 122 milijuna ljudi u EU-u živjelo je 2014. u kućanstvima koja se smatraju siromašnima, odnosno bilo je izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti (AROE). Od tih 122 milijuna 53 % su žene, a 47 % muškarci. EIGE, izvješće „Siromaštvo, spol i preklapajuća diskriminacija u EU-u”, 2016. <https://eige.europa.eu/publications/poverty-gender-and-intersecting-inequalities-in-the-eu>

sastavom kućanstva, rasnim ili etničkim podrijetlom, invaliditetom i statusom zaposlenosti; ističe da su rodno uvjetovane razlike u plaćama, mirovinama i skrbi važni čimbenici u feminizaciji siromaštva;

15. poziva Komisiju i države članice da se u cilju uklanjanja rodno uvjetovane razlike uhvate u koštac s problemom feminizacije siromaštva u svim njegovim oblicima, uključujući siromaštva u starijoj životnoj dobi, osobito uzimanjem u obzir spola kao čimbenika koji utječe na dostupnost i pristup odgovarajućim pravima na mirovinu, te poboljšanjem uvjeta rada u sektorima i zanimanjima u kojima prevladavaju žene; ističe važnost rješavanja problema društvenog, gospodarskog i kulturnog podcjenjivanja poslova u kojima dominiraju žene, potrebu za borbom protiv takvih stereotipa i prezastupljenosti žena u netipičnim oblicima rada;
16. naglašava da je, unatoč prevladavanju nejednakosti u mirovinama te općenitoj zaštiti i povećanju mirovina, od presudne važnosti da sustavi socijalne sigurnosti i dalje postoje u javnoj sferi jer uključuju načela solidarnosti i preraspodjele te da se ulože najveći mogući naponi u borbu protiv nesigurnog i dereguliranog rada;
17. poziva Komisiju da predstavi strategiju za suzbijanje siromaštva u borbi protiv feminizacije siromaštva, pri čemu bi se poseban naglasak stavio na jednoroditeljska kućanstva na čijem su čelu žene; poziva i države članice da provedu posebne socijalne mjere kako bi suzbile rizik od socijalne isključenosti i siromaštva u smislu pristupa cjenovno pristupačnom stanovanju, prijevozu i cjenovno pristupačnoj energiji;
18. potiče države članice da poduzmu posebne mjere kako bi suzbile rizik od siromaštva u starijoj životnoj dobi i Komisiju da uključi rodnu dimenziju siromaštva u svoje okvire gospodarskog rasta i socijalne politike; pozdravlja pokazatelje raščlanjene prema spolu u mehanizmu praćenja provedbe europskog stupa socijalnih prava; naglašava potrebu za uključivanjem rodne perspektive s pomoću intersekcijog pristupa u skladu s 2. i 3 načelima stupa te poziva na bolju koordinaciju europskog stupa socijalnih prava i europskog semestra; poziva Komisiju da izradi i uključi indeks rodne ravnopravnosti u europski semestar radi praćenja rodni učinaka makroekonomskih politika, kao i zelene i digitalne tranzicije;
19. potiče Komisiju i države članice da stave žene u središte oporavka od pandemije kako bi suzbile ugrožavanje napretka ostvarenoga u otklanjanju rodno uvjetovanih razlika u smislu siromaštva nastalih uslijed krize uzrokovane bolešću COVID-19;

Žene i okoliš

20. pozdravlja uvažavanje rodne dimenzije klimatskih promjena kako u akcijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost III tako i u Strategiji za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025.; ističe da je rodna ravnopravnost neophodna za upravljanje klimatskom krizom;
21. naglašava da su žene moćni akteri promjene; poziva EU i države članice da na svim društvenim razinama rade na otklanjanju rodno uvjetovane razlike u smislu položaja na

kojima se donose odluke u vezi s djelovanjem u području klimatskih promjena;

22. poziva Komisiju i države članice da razviju i promiču rodno osjetljive ciljeve, ciljne vrijednosti i pokazatelje, kao i da prikupljaju podatke raščlanjene prema spolu pri planiranju, provođenju, praćenju i evaluiranju politika, programa i projekata u području klimatskih promjena te da u svim državnim institucijama uspostave kontaktne točke za rodna pitanja i pitanja klimatskih promjena;

Žene i gospodarstvo, žene u području vlasti i donošenja odluka

23. ističe važnost potpune integracije žena na ravnopravan način s muškarcima u svim područjima društva i gospodarstva i važnost aktivnog promicanja rodno uravnotežene zastupljenosti na svim razinama donošenja odluka; u tom smislu poziva Komisiju da u Europskom vijeću zaustavi blokadu Direktive o ženama u upravnim odborima;
24. poziva EU da utvrdi ciljne vrijednosti, akcijske planove, rokove i privremene posebne mjere kako bi se postigao rodni paritet i ostvario napredak prema uravnoteženoj zastupljenosti na svim izvršnim, zakonodavnim i administrativnim položajima;
25. naglašava da su potpuno uključivanje žena na tržište rada i promicanje ženskog poduzetništva ključni čimbenici za ostvarivanje dugotrajnog uključivog gospodarskog rasta, suzbijanje nejednakosti i poticanje ekonomske neovisnosti žena;
26. poziva EU da poveća napore koje ulaže u otklanjanje rodno uvjetovane razlike u plaćama i da ojača načelo jednake plaće donošenjem zakonodavstva za povećanje transparentnosti plaća, među ostalim obveznih mjera za sva poduzeća; žali zbog toga što još nije, kako je planirano, uveden prijedlog Komisije o obvezujućim mjerama za transparentnost plaća;
27. pozdravlja predanost koju Komisija posvećuje praćenju prenošenja Direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života u nacionalna zakonodavstva do 2022. i jamčenju njezine cjelovite provedbe u državama članicama koje se pritom savjetuju s organizacijama za prava žena i organizacijama civilnog društva; također poziva države članice da premaše minimalne standarde iz Direktive; ističe proširenje roditeljskih naknada kako bi se njima obuhvatila dugoročna skrb za članove obitelji s invaliditetom i osobe starije životne dobi kao dobru početnu točku i traži od Komisije da razmotri njihovo daljnje širenje kako bi se spriječio gubitak radne snage, osobito ženske;
28. ističe da promjene uvjeta rada, kao što su rad na daljinu, mogu utjecati na sposobnost isključivanja i povećati količinu posla, pri čemu su žene daleko snažnije pogođene od muškaraca zbog svoje prevladavajuće ili tradicionalne uloge pružateljica skrbi u kućanstvu i obitelji;
29. poziva Komisiju da iznese prijedlog kojim bi se primijenio sveobuhvatan i cjeloživotni pristup skrbi, uzimajući u obzir potrebe kako pružatelja skrbi tako i njezinih primatelja i uspostavljajući minimalne standarde i smjernice za kvalitetu skrbi tijekom cjeloživotnog ciklusa, uključujući za djecu, starije osobe i osobe s dugoročnim potrebama;
30. poziva Komisiju da ispita sudjelovanje žena na tržištu rada i zajamči njihovo značajno sudjelovanje u ključnim tijelima koja donose odluke i u osmišljavanju rodno osjetljivog

oporavka te paketa ekonomskih poticaja u okviru VFO-a i plana oporavka Next Generation EU; navodi da kriza uzrokovana bolešću COVID-19 osobito pogađa žene na tržištima rada, s obzirom na porast stopa nezaposlenosti žena; u tom smislu poziva Komisiju da poduzme posebne mjere kako bi se uhvatila u koštac s rodno uvjetovanom razlikom koja pogađa žene u smislu zaposlenosti, i to ciljanom raspodjelom financijskih sredstava u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, u okviru kojeg države članice EU-a provode konkretne mjere kako bi riješile problem nezaposlenosti žena, siromaštva žena i porasta broja slučajeva nasilja nad ženama i djevojčicama kao preprekama koje sprečavaju žene od potpunog sudjelovanja u svim područjima života, uključujući u svijetu rada;

31. ističe da je ženama radnicama u kućanstvu potrebno zajamčiti prava na dostojanstvene uvjete rada i jednaku socijalnu zaštitu osiguravanjem ratifikacije i provedbe Konvencije MOR-a br. 189 o dostojnom radu za radnike u kućanstvu;
32. napominje sa zabrinutošću da žene čine samo 18 %²² od 8 milijuna stručnjaka u području IKT-a u EU-u i da su izložene riziku od daljnjeg isključivanja iz Digitalnog programa EU-a; potiče Komisiju da ojača politike kojima se potiče snažnije sudjelovanje žena u karijerama i studijima u području STEM-a te ističe potrebu za uključivanjem žena u nova gospodarska područja i njihovom zastupljenošću u tim područjima koja su važna za održiv razvoj, među ostalim u sektoru IKT-a te digitalnom sektoru i sektoru umjetne inteligencije;
33. poziva europske institucije da uvedu obvezujuće mjere, kao što su kvote kako bi se osigurao rodni paritet u izabranim tijelima i poziva države članice da zajamče uravnoteženu zastupljenost žena i muškaraca kako u Europskom parlamentu tako i u nacionalnim parlamentima; također poziva na strategije kojima će se zajamčiti značajna zastupljenost žena iz različitih sredina na položajima donošenja odluka u europskim institucijama;

Nasilje nad ženama: iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja

34. pozdravlja predanost koju Komisija pokazuje u borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja u okviru Strategije za rodnu ravnopravnost te ponovno poziva na zaključenje ratifikacije Istanbulske konvencije na razini EU-a na temelju pristupanja na širokoj osnovi i poziva na zalaganje za njezinu ratifikaciju i provedbu u svim državama članicama; poziva države članice da uzmu u obzir preporuke neovisne skupine stručnjaka (GREVIO) i poboljšaju zakonodavstvo kako bi ga bolje uskladile s odredbama Istanbulske konvencije i na taj način osigurale pravilnu provedbu i izvršenje;
35. pozdravlja inicijativu za proširenje područja kaznenih djela kako bi se obuhvatili posebni oblici rodno uvjetovanog nasilja u skladu s člankom 38. stavkom 1. UFEU-a i poziva Komisiju da zatim osmisli prijedlog holističke direktive EU-a za sprečavanje i suzbijanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja, koja će biti usmjerena na žrtve; podsjeća da bi te nove zakonodavne mjere u svakom slučaju trebale biti dopuna ratifikaciji Istanbulske konvencije;
36. poziva EU da se hitno uhvati u koštac s porastom rodno uvjetovanog nasilja

²² Pregled pokazatelja Komisije „Žene u digitalnom dobu” iz 2020.

zabilježenim tijekom pandemije uzrokovane bolešću COVID-19; u tom pogledu poziva Komisiju da izradi protokol EU-a o rodno uvjetovanom nasilju u kriznim vremenima i da u njega uključi službe zaštite za žrtve, kao što su dežurne telefonske linije, službe za osiguravanja sigurnog smještaja i zdravstvene službe kao „osnovne službe” u državama članicama kako bi se spriječilo rodno uvjetovano nasilje i pružila potpora žrtvama nasilja u obitelji tijekom kriza, kao što je pandemija uzrokovana bolešću COVID-19; primjećuje sa zabrinutošću nedostatak dostupnih podataka o nasilju nad ženama i djevojčicama koji bi pokazali porast broja slučajeva tijekom pandemije uzrokovane bolešću COVID-19;

37. ističe ulogu obrazovanja i poziva na suzbijanje rodni stereotipa kojima se utire put za rodno uvjetovano nasilje; poziva EU da u svim javnim ustanovama EU-a osigura uvođenje i poštovanje pravila postupanja kojima bi se uveli načelo nulte tolerancije prema nasilju, diskriminaciji i zlostavljanju, kao i uvođenje i praćenje mehanizama unutarnjih prijava i pritužbi;
38. naglašava potrebu za prikupljanjem i organiziranjem podataka raščlanjenih prema spolu i dobi o svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja među državama članicama; pozdravlja najavu novog istraživanja na razini EU-a o raširenosti i dinamici svih oblika nasilja nad ženama koje će provesti Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA);
39. poziva države članice i Komisiju da donesu posebne mjere za iskorjenjivanje nasilja na internetu, uključujući govora mržnje na internetu, virtualnog zlostavljanja i mizoginog govora mržnje, koji u nerazmjernoj mjeri pogađaju žene i djevojčice, i da se posebno uhvate u koštac s povećanjem broja tih oblika rodno uvjetovanog nasilja tijekom pandemije uzrokovane bolešću COVID-19; poziva Komisiju da predloži relevantno zakonodavstvo i sve druge moguće mjere za iskorjenjivanje govora mržnje i govora mržnje na internetu;
40. poziva države članice da bez odgode ratificiraju i provedu nedavno donesenu Konvenciju MOR-a br. 190 o iskorjenjivanju nasilja i uznemiravanja u svijetu rada;
41. poziva države članice da na djelotvoran način provedu Direktivu 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava, te da usvoje posebne mjere kojima će suzbijati nasilje nad ženama i rodnu nejednakost kao glavne uzroke trgovanja ljudima; poziva Komisiju da navedenu Direktivu nakon temeljite procjene učinka revidira kako bi se poboljšale mjere za sprečavanje i kazneni progon svih oblika trgovanja ljudima, osobito u svrhu seksualnog iskorištavanja kao najučestalijeg i najčešće prijavljivog područja trgovanja ljudima koje pogađa 92 % žena i djevojčica žrtava trgovanja ljudima u Europi; nadalje, poziva Komisiju da navedenu Direktivu izmijeni kako bi se zajamčilo da države članice eksplicitno kriminaliziraju svjesno korištenje svih usluga koje pružaju žrtve trgovanja;

Žene i zdravlje

42. podsjeća da je univerzalni pristup zdravstvenoj skrbi ljudsko pravo koje se može zajamčiti samo u sustavu koji je univerzalan i dostupan svima neovisno o društvenom i gospodarskom položaju; poziva EU i njegove države članice da osiguraju odgovarajuće pružanje usluga zdravstvene skrbi i zajamče jednak pristup njima;

43. potiče države članice da ulažu u snažne i otporne sustave javne zdravstvene skrbi i zajamče pravednu naknadu i dostojanstvene uvjete rada za osoblje zdravstvenih službi, koje obično većinom čine žene i koje je uglavnom zaposleno na slabije plaćenim poslovima;
44. poziva na univerzalno uvažavanje spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava i pristup njima, kako je dogovoreno u Akcijskom programu Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju i na Pekinškoj platformi za djelovanje;
45. ističe da su pristup planiranju obitelji, zdravstvenim uslugama za roditelje te sigurnim i zakonitim uslugama pobačaja važni elementi za jamčenje prava žena i spašavanje života;
46. poziva države članice da osiguraju sveobuhvatno obrazovanje o seksualnosti i vezama za mlade ljude te pristup zdravstvenoj skrbi u području spolnog i reproduktivnog zdravlja, uključujući kontracepciju, planiranju obitelji te sigurnom i zakonitom pobačaju;
47. ističe važnost boljeg vođenja računa o rodnoj perspektivi pri donošenju medicinskih dijagnoza i planiranju liječenja kako bi se zajamčilo odgovarajuće kvalitetno liječenje za sve ljude; ističe da se bolesti žena i već postojeća zdravstvena stanja i dalje često nedovoljno dijagnosticiraju, liječe i istražuju;

Ususret Forumu za generacijsku ravnopravnost

48. potiče Komisiju i države članice da povećaju napore koje ulažu u provedbu Programa održivog razvoja do 2030. i ciljeva održivog razvoja, osobito ciljeva br. 4. i br. 5., kako bi se zajamčilo da se nijedna žena ili djevojčica ne mora suočiti s diskriminacijom, nasiljem ili isključenošću i da ima pristup zdravstvenim uslugama, hrani, obrazovanju i zapošljavanju;
49. ponovno ističe važnost predanosti EU-a Pekinškoj platformi za djelovanje i revizijskih konferencija te poziva Komisiju i države članice da poštuju svoje opće obveze u pogledu rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena;
50. pozdravlja sudjelovanje i suvoditeljstvo država članica i Komisije u akcijskim koalicijama;
51. ističe važnost ambicioznog ishoda na budućem Forumu za generacijsku ravnopravnost, među ostalim donošenjem niza ambicioznih obveza i mjera usmjerenih na budućnost, popraćenih odgovarajućim namjenskim financiranjem, koje provode Komisija i države članice, također u okviru akcijskih koalicija;
52. poziva sve države članice i Komisiju da dovrše godišnje praćenje i nacionalno izvješćivanje u okviru izvješća o napretku Akcijske koalicije;
53. potiče EU da zajamči potpuno sudjelovanje Parlamenta i njegovog Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost u postupku donošenja odluka o stajalištu EU-a na Forumu za generacijsku ravnopravnost;

54. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i nacionalnim parlamentima država članica.